

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 15.9.2009
COM(2009) 465 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

2008. GADA ZIŅOJUMS PAR KOHĒZIJAS FONDU

[SEC(2009)1159 galīgā redakcija]

SATURS

1.	2000.–2006. gada projektu finanšu izpilde un noslēgšana.....	3
2.	Ekonomiskā vide un nosacītība.....	8
3.	Revīzijas un finanšu korekcijas.....	8
4.	Dalībvalstu paziņotie pārkāpumi.....	11
5.	Novērtēšana.....	13
6.	Informācija un publicitāte	13

Regulā (EK) Nr. 1084/2006 par Kohēzijas fonda izveidi un Regulas (EK) Nr. 1164/94 atcelšanu nav paredzēts iesniegt ziņojumu par Kohēzijas fondu.

Tāpēc šis ziņojums ir iesniegts saskaņā ar 14. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 1164/1994, aptverot Kohēzijas fonda projektus, kas ir pieņemti 2000.–2006. gadā, un iepriekšējos *ISPA* projektus attiecīgajās dalībvalstīs, tostarp Bulgārijā un Rumānijā.

Tādējādi šis ziņojums aptver Kohēzijas fonda darbību trīspadsmit saņēmējās dalībvalstīs (2006. gada beigās), tas ir, Grieķija, Spānija, Portugāle, Kipra, Čehijas Republika, Igaunija, Ungārija, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Slovākija un Slovēnija, kā arī fonda darbību Bulgārijā un Rumānijā.

Sīkāka informācija par 2008. gadā īstenotajiem projektiem, kas tika pieņemti 2000.–2006. gadā katrā dalībvalstī, ir iekļauta šā ziņojuma pielikumā.

1. 2000.–2006. GADA PROJEKTU FINANŠU IZPILDE UN NOSLĒGŠANA

2008. gadā piecpadsmit dalībvalstīs (12 dalībvalstīs, kas pievienojās 2004. un 2007. gadā, un Grieķija, Portugāle un Spānija) bija tiesīgas saņemt Kohēzijas fonda atbalstu. Jāatgādina, ka ekonomiskās izaugsmes rezultātā Īrija no 2004. gada 1. janvāra vairs nav tiesīga saņemt fonda atbalstu.

Nemot vērā to, ka līdz 2006. gada 31. decembrim visas Kohēzijas fonda saistības, kas finansētas 2000.–2006. gada plānošanas periodā, tika izpildītas, 2008. gadā Kohēzijas fondam pieejamie resursi bija tikai maksājumu apropriācijas.

2008. gadā veiktie maksājumi par 2000.–2006. gadā pieņemtajiem projektiem

Sākotnējais budžets 2008. gadā bija 1 937 miljoni euro. Tomēr maksājumu pieprasījumu pieteikumu skaita palielinājuma dēļ bija vajadzīgas papildu maksājumu apropriācijas. Reģionu politikas ģenerāldirektorāts pieprasīja maksājumu apropriāciju palielinājumu kopsummā par aptuveni 553 miljoniem euro. Kredītu palielinājums izrietēja no kopumā sekmīgām norisēm dalībvalstīs, īpaši četrās saņēmējās dalībvalstīs, kurās tika pārsniegts prognozētais, proti, Slovēnijā, Slovākijā, Lietuvā un Igaunijā.

Attiecībā uz iepriekšējām *ISPA* budžeta pozīcijām šāgada beigās pieejamo apropriāciju izpildes līmenis bija 100 %.

2008. gada beigās visu pašreizējo saņēmēju dalībvalstu vidējais apgūšanas līmenis (maksājumi pret saistībām) gan Kohēzijas fonda, gan *ISPA* projektiem bija 66,3 %. Bulgārijā bija viszemākais apgūšanas līmenis (39,8 %), savukārt Maltā — visaugstākais apgūšanas līmenis (79,8 %). Pārējās dalībvalstīs apgūšanas līmenis svārstās no 50,9 % līdz 76,1 % no atvēlētajiem līdzekļiem.

1. tabula. Kohēzijas fonda un iepriekšējo ISPA maksājumu īstenošana 2008. gadā (euro)

Maksājumu apropriācijas	Sākotnējās	Pārņemšana	Galīgie resursi	Iznākums	Anulēts	Pārņemumi 2009
Kohēzijas fonds	1 936 747 200	+ 250 000 000 + 300 000 000 + 2 779 418	2 489 526 618	2 489 299 691	-	-
Iepriekšējie ISPA	650 000 000	-100 000 000 -10 000 000	540 000 000	531 454 029		
KOPĀ	2 586 747 200	+442 779 418	3 029 526 618	3 020 753 720	-	-

2. tabulā norādīts maksājumu līmenis 2008. gadā katrai dalībvalstij. Maksājumi, kas ir veikti saskaņā ar iepriekšējo ISPA atbalstu, ir iekļauti, jo ar pievienošanās datumu tos pārkvalificēja Kohēzijas fonda projektos. Galvenās saņēmējas dalībvalstis ir Spānija (starp ES-3 dalībvalstīm), Polija (starp ES-10 dalībvalstīm) un Rumānija (starp ES-2 dalībvalstīm).

2. tabula. 2008. gadā katrai dalībvalstij veiktie maksājumi Kohēzijas fonda un iepriekšējiem ISPA projektiem (tostarp tehniskā palīdzība)

Dalībvalsts	Vide		Transports		Tehniskā palīdzība	KOPĀ	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	% no ES-15 KOPĀ
Grieķija	81 235 894	40,7%	115 853 539	58,0%	2 518 623	199 608 056	6,6%
Portugāle	121 124 899	62,3%	73 149 733	37,6%	181 537	194 456 170	6,4%
Spānija	401 570 546	62,3%	242 969 772	37,7%		644 540 318	21,3%
ES-3	603 931 339	58,1%	431 973 044	41,6 %	2 700 160	1 038 604 543	34,4%
Kipra	5 814 955	65,0%	3 134 086	35,0%		8 949 040	0,3%
Čehijas Republika	86 699 762	50,3%	84 954 613	49,3%	633 784	172 288 158	5,7%
Igaunija	38 398 994	54,6%	29 140 155	41,4%	2 765 566	70 304 714	2,3%
Ungārija	40 777 254	51,3%	36 533 591	46,0%	2 110 617	79 421 462	2,6%
Latvija	64 544 604	64,5%	32 774 486	32,8%	2 746 852	100 065 942	3,3%
Lietuva	114 458 156	62,2%	61 109 392	33,2%	8 370 251	183 937 800	6,1%
Malta	5 212 565	99,4%		0,0%	29 765	5 242 331	0,2%
Polija	528 130 703	67,3%	247 053 953	31,5%	9 419 180	784 603 837	26,0%

Dalībvalsts	Vide		Transports		Tehniskā palīdzība	KOPĀ	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	% no ES-15 KOPĀ
Slovākija	82 362 076	53,1%	71 696 734	46,3%	927 381	154 986 191	5,1%
Slovēnija	22 326 262	45,3%	26 911 481	54,7%		49 237 743	1,6%
ES-10	988 725 331	61,4%	593 308 491	36,9 %	27 003 396	1 609 037 218	53,3%
Bulgārija	30 643 656	57,3%	6 944 044	13,0%	15 863 224	53 450 924	1,8%
Rumānija	180 683 377	56,5%	122 030 336	38,2%	16 947 321	319 661 035	10,6%
ES-2	211 327 034	56,6%	128 974 380	34,6 %	32 810 545	373 111 959	12,4%
KOPĀ	1 803 983 704	59,7%	1 154 255 915	38,2 %	62 514 101	3 020 753 720	100,0%

Nenomaksātās saistības par 2000.–2006. gadu

2008. gada beigās nenomaksātās saistības (*reste à liquider* — *RAL*) par 2000.–2006. gadu (tostarp divas jaunās dalībvalstis — Rumānija un Bulgārija) bija EUR 11,77 miljardi (mazāk nekā 2007. gadā, kad summa bija EUR 14,80 miljardi). No 2000.–2006. gada tiesiskā regulējuma, kas attiecas uz saistībām un maksājumiem, izriet salīdzinoši liels nenomaksāto saistību apjoms. Tās ir vienādas ar gandrīz trīs gadu saistībām.

3. tabula. Kohēzijas fondam un iepriekšējai ISPA 2000.–2006. gadā apstiprinātās summas (t.sk. nenomaksātās saistības)

Dalībvalsts	Neto saistības (līdz 2008. gada decembrim)	Samaksāts (līdz 2008. gada decembrim)	Nenomaksātās saistības 31.12.2008.
Grieķija	2 503 744 174	2 450 738 235	1 152 286 728
Spānija	11 788 531 423	9 838 026 775	3 094 434 304
Īrija	573 575 321	570 010 223	55 745 185
Portugāle	3 156 539 424	2 427 127 170	1 077 862 318
ES-4	18 022 390 343	15 285 902 403	5 380 328 535
Kipra	54 014 695	31 793 262	22 221 433
Čehijas Republika	1 228 077 241	796 786 963	431 290 278
Igaunija	427 034 848	289 151 602	137 883 246

Dalībvalsts	Neto saistības (līdz 2008. gada decembrim)	Samaksāts (līdz 2008. gada decembrim)	Nenomaksātās saistības 31.12.2008.
Ungārija	1 482 597 185	780 102 018	702 495 167
Latvija	713 862 336	499 522 087	214 340 249
Lietuva	846 449 583	559 974 524	265 380 251
Malta	21 966 289	17 529 702	4 436 587
Polija	5 634 539 614	2 871 741 538	2 762 798 076
Slovākija	766 250 297	539 212 844	227 037 453
Slovēnija	254 198 103	162 579 583	91 618 520
ES-10	11 428 990 190	6 548 394 123	4 859 501 260
Bulgārija	879 941 333	350 021 546	529 813 137
Rumānija	2 043 037 858	1 040 128 078	1 002 599 040
ES-2	2 922 979 191	1 390 149 624	1 532 412 177
KOPĀ	32 374 359 723	23 224 446 150	11 772 241 972

2000.–2006. gada projektu noslēgšana

2008. gadā tika noslēgti 49 Kohēzijas fonda un iepriekšējie ISPA projekti par maksājumiem aptuveni 750 miljoniem euro vērtībā. 2008. gada beigās kopējais Kohēzijas fonda noslēgto projektu skaits 2000.–2006. gadam bija 216, un to projektu skaits, kas vēl jānoslēdz, samazinājies no 1192 līdz 976. 4. tabulā ir sniegta informācija par projektiem, kas ir noslēgti līdz 2008. gada beigām (pa dalībvalstīm)

4. tabula. Līdz 2008. gada beigām Kohēzijas fonda noslēgto projektu skaits (tostarp iepriekšējā *ISPA*)

Dalībvalsts	Kopējais Kohēzijas fonda projektu skaits	Līdz 2008. gada beigām noslēgtie projekti		Nenoslēgto projektu skaits (2008. gada beigas)
		Projektu skaits	Kopā izmaksāts (euro)	
Grieķija	124	34	886 825 780	90
Spānija	407	80	2 363 473 998	327
Īrija	10	3	250 368 797	7
Portugāle	109	24	580 082 620	85
ES-4	650	141	4 080 751 195	509
Čehijas Republika	58	14	192 671 263	44
Igaunija	37	14	75 086 815	23
Kipra	2	0	0	2
Latvija	46	10	44 331 604	36
Lietuva	51	9	82 084 499	42
Ungārija	47	10	11 153 890	37
Malta	3	0	0	3
Polija	130	5	27 825 974	125
Slovēnija	28	6	55 213 444	22
Slovākija	39	4	6 880 841	35
ES-10	441	72	495 248 330	369
Bulgārija	38	1	950 121	37
Rumānija	63	2	1 794 822	61
ES-2	101	3	2 744 943	98
KOPĀ	1 192	216	4 578 744 468	976

2. EKONOMISKĀ VIDE UN NOSACĪTĪBA

Padomes Regula (EK) Nr. 1164/94, kas reglamentē Kohēzijas fondu attiecībā uz projektiem, kas ir apstiprināti līdz 2006. gada beigām¹, izvirza budžeta politikas nosacījumus fonda līdzekļu izmaksai. Tajā ir paredzēts, ka „jauni projekti vai — lielu projektu gadījumā — jauni projekta posmi nevar tikt finansēti, ja Padome pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nolemj, ka dalībvalsts [...] nav īstenojusi (stabilitātes vai konverģences programmu), lai izvairītos no pārmērīga deficīta”. 2008. gadā viena dalībvalsts (Ungārija), kas ir tiesīga saņemt atbalstu no Kohēzijas fonda, bija iesaistīta pārmērīga deficīta procedūrā (PDP), kā rezultātā saskaņā ar iepriekšminēto regulu, ievērojot zināmus nosacījumus, var tikt pārtraukti fonda maksājumi. Tomēr šādu pasākumu nevajadzēja piemērot, jo, balstoties uz pieejamo informāciju, Padome nolēma, ka Ungārijas valdība ir rīkojusies saskaņā ar Padomes ieteikumu. Kā minēts iepriekšējā gada ziņojumā, Padome 2008. gada jūlijā nolēma atcelt PDP attiecībā uz Slovākiju, Portugāli, Poliju un Čehijas Republiku.

Ungārija, pamatojoties uz kopējo valsts budžeta deficītu 2003. gadam 5,9 % apmērā, iesaistījās PDP uzreiz pēc pievienošanās 2004. gadā. Kopš procedūras sākšanas divas reizes (2005. gada janvārī un 2005. gada novembrī) tika konstatēts, ka netika veikti efektīvi pasākumi, lai īstenotu Padomes ieteikumus. Tā kā Ungārija nav euro zonas dalībvalsts, tai piemēro īpašu atkāpi no turpmāko pasākumu piemērošanas saistībā ar PDP. Padome 2007. gada jūlijā sniedza jaunus ieteikumus saskaņā ar Līguma 104. panta 7. punktu. Nevienā no šiem gadījumiem Komisija nav ieteikusi Padomei apturēt Kohēzijas fonda saistības. Ņemot vērā ekonomisko krīzi, Padome 2009. gada jūlijā nolēma izvirzīt jaunu termiņu — 2011. gadu, lai saskaņā ar 104. panta 7. punktu novērstu pārmērīgu deficītu.

Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1084/2006, kas reglamentē Kohēzijas fondu 2007.–2013. gadā², ir novērstas vairākas neskaidrības saistībā ar Kohēzijas fonda nosacītības klauzulas piemērošanu pagātnē. Tajā paredzēts, ka, pieņemot lēmumu atbilstīgi 104. panta 8. punktam, Komisija var ierosināt Kohēzijas fonda atbalsta pārtraukšanu. Savukārt Padome var pieņemt lēmumu pilnīgi vai daļēji pārtraukt fonda saistības no nākamā gada 1. janvāra pēc lēmuma pieņemšanas. Vēlāk, ja Padome secina, ka attiecīgā dalībvalsts pārmērīga deficīta procedūras kontekstā ir veikusi vajadzīgos korekcijas pasākumus, tā nekavējoties piemēro lēmumu atcelt Kohēzijas fonda saistību apturēšanu. Turklāt tika paredzēti noteikumi par apturēto saistību atkārtotu iekļaušanu budžetā.

3. REVĪZIJAS UN FINANŠU KOREKCIJAS

2008. gadā 2000.–2006. gada programmēšanas perioda beigu posms (tostarp slēgšanas sagatavošana) pārklājās ar 2007.–2013. gada programmēšanas perioda atklāšanu. Tādējādi 2008. gadā spēkā esošajā pārvaldes un kontroles satvarā bija jāaptver riski, kas saistīti ar iepriekšējo programmu un projektu slēgšanas sagatavošanu un pārvaldes un kontroles sistēmu izveidošanu jaunajās programmās.

¹ Pamatojoties uz Padomes Regulas (EK) Nr. 1164/94 6. pantu.

² Padomes 2006. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 1084/2006.

Par 1994.–1999. gada plānošanas periodu veiktās revīzijas — ES-4 (Grieķija, Īrija, Portugāle, Spānija)

Kohēzijas fonda noslēguma pārbaude par 1994.–1999. gadu aptvēra 10 % Kohēzijas fonda projektu (20 % no līdzfinansētajiem izdevumiem šajā periodā). Pārbaudes uz vietas tika pabeigtas 2003. gadā; galvenās konstatētās nepilnības bija nepietiekama pārvaldes kontrole, kuras rezultāts bija neattaisnotie izdevumi, un publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpumi. 2008. gadā ir pabeigtas finanšu korekciju procedūras, kas izriet no noslēguma pārbaudes, izņemot trim projektiem (divi Spānijā, viens Portugālē), kurus pabeigs 2009. gadā.

Par 2000.–2006. gada plānošanas periodu veiktās revīzijas — ES-14 (ES-10 + ES-4)

ES-14 dalībvalstīs 2008. gadā tika veikti četri revīzijas apmeklējumi, kuros koncentrējās uz iepriekšējās revīzijās sniegto ieteikumu īstenošanas novērtējumu. Turklāt tika veikti pieci apmeklējumi noslēguma deklarācijas sagatavošanas struktūrās, lai pārbaudītu dalībvalstu sagatavošanas darbu saistībā ar noslēgumu un noteiktu un mazinātu saistītos riskus.

Reģionu politikas ģenerāldirektorāts 2008. gadā pārbaudīja noslēguma deklarācijas, kas iesniegtas 2000.–2006. gada Kohēzijas fonda projektu noslēgšanai, no kurām 60 deklarācijas (5 % no Kohēzijas fonda projektiem) bija saistītas ar Spānijas projektiem.

Papildu revīzijas darbs par 2000.–2006. gada plānošanas periodu ietvēra to gada kontroles ziņojumu pārbaudi, kas iesniegti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1386/2002 12. pantu. Līdz 2008. gada beigām analīzi pabeidza par lielāko daļu projektu, un atbildes ar novērojumiem tika nosūtītas dalībvalstīm, turklāt vajadzības gadījumā tika pieprasīta papildu informācija, lai gūtu iespējami lielu pārliecību par valstu revīzijas darba rezultātiem. Turklāt 2008. gadā tika saņemti vairāki valstu sistēmas revīzijas ziņojumi.

Pēdējā ikgadējā divpusējā koordinācijas sanāksme ar Reģionu politikas ģenerāldirektorātu par 2007. gadu notika 2008. gada februārī. Tā kā 2008. gads ir pārejas gads, tika nolems pārcelt divpusējās koordinācijas sanāksmes par 2008. gadu uz 2009. gada pirmo pusi. Ik gadu notiek divpusējās sanāksmes ar valstu revīzijas iestādēm, lai apmainītos ar informāciju par revīzijas darba īstenošanu un apspriestu panākumus izlases veida revīzijās un veiktu revīzijas atzinumu īstenošanas novērtējumu. Sanāksmēs 2009. gadā aptvers jautājumus gan par 2000.–2006. gada, gan par 2007.–2013. gada plānošanas periodu.

Kontroles ietekme

Finanšu korekcijas

Veicot savas uzraudzības funkcijas, Reģionu politikas ģenerāldirektorāts ir realizējis starpposma maksājumu apturēšanas politiku un ir piemērojis finanšu korekcijas, tiklīdz tiek konstatēts, ka ir būtiskas nepilnības, kas apdraud dalībvalstīm piešķirto līdzekļu atlīdzināšanu. Turklāt ģenerāldirektorāts ir pārstrādājis procedūru rokasgrāmatu, lai racionalizētu iekšējās procedūras apturēšanas pieņemšanai un korekciju lēmumiem.

Ja pēc rūpīgām pārbaudēm Komisija konstatē, ka starpposma maksājumu pieteikumā apstiprinātie izdevumi ir saistīti ar būtisku pārkāpumu un dalībvalsts nav veikusi tūlītējus korigējošus pasākumus, tiek uzsākta oficiāla maksājumu apturēšanas procedūra. Reģionu politikas ģenerāldirektorāts 2008. gadā pieņēma vienu maksājumu apturēšanas lēmumu par Bulgāriju saistībā ar diviem projektiem ceļu būves nozarē.

Kopā revīziju rezultātā (Komisijas, Revīzijas palātas un OLAF pārbaudes) 2008. gadā tika izdarītas finanšu korekcijas par EUR 92,7 miljoniem. EUR 38,2 miljoni no kopējās summas bija saistīti ar 1994.–1999. gada plānošanas periodu un EUR 54,5 miljoni ar 2000.–2006. gada plānošanas periodu. Korekcijas tika piemērotas vai nu ar oficiāliem Komisijas lēmumiem (EUR 66,2 miljoni), vai arī dalībvalstis pieņēma korekcijas bez attiecīgā lēmuma (EUR 26,5 miljoni).

Par 1994.–1999. gada plānošanas periodu tika pieņemti četri finanšu korekciju lēmumi saistībā ar Kohēzijas fonda projektiem (kopējā summa — EUR 31,5 miljoni) un deviņi lēmumi par 2000.–2006. gada plānošanas periodu (kopējā summa — EUR 34,7 miljoni).

No dalībvalstu pieņemto korekciju EUR 26,5 miljonu apmērā EUR 6,7 miljoni ir saistīti ar 1994.–1999. gada plānošanas periodu un EUR 19,8 miljoni — ar 2000.–2006. gada plānošanas periodu. Minētās korekcijas īstenoja, veicot atskaitījumu no maksājumu pieprasījumiem vai no izmaksājamā atlikuma noslēgumā.

5. tabulā ir norādītas finanšu korekciju summas pa dalībvalstīm un plānošanas periodiem.

5. tabula. Kohēzijas fonda finanšu korekcijas 2008. gadā pa periodiem un valstīm (EUR)

Dalībvalsts	Kohēzijas fonds		KOPĀ
	Periods 2000.–2006. gads	Periods 1994.–1999. gads	
Grieķija	23 405 436	5 674 477	29 079 913
Spānija	19 927 164	32 483 151	52 410 315
Īrija	-	-	-
Portugāle	11 062 188	-	11 062 188
ES-4	63 259 764	38 157 628	92 552 416
Kipra	-	-	-
Čehijas Republika	-	-	-
Igaunija	125 073	-	125 073
Ungārija	-	-	-
Latvija	-	-	-

Lietuva	65 833	-	65 833
Malta	-	-	-
Polija	123	-	123
Slovēnija	-	-	-
Slovākija	-	-	-
ES-10	191 029	-	191 029
Bulgārija	6 156	-	6 156
Rumānija	-	-	-
ES-2	6 156	-	6 156
KOPĀ	54 591 973	38 157 628	92 749 601

Pārvaldes un kontroles sistēmas

Ģenerāldirektorāta 2008. gada darbības pārskatā par pārvaldes un kontroles sistēmu funkcionēšanu (2000.–2006. gads) sniedza atzinumu bez iebildumiem (norādot, ka sistēmas svarīgākajos elementos nav būtisku trūkumu) par sistēmām septiņās dalībvalstīs (Kipra, Igaunija, Ungārija — transporta nozare, Latvija, Malta, Portugāle un Slovēnija), kas atbilst 15,45 % maksājumu no kopējiem 2008. gada maksājumiem Kohēzijas fondam.

Attiecībā uz desmit dalībvalstīm, kas veido 84,55 % no Kohēzijas fonda 2008. gadā veiktajiem maksājumiem, sniedza atzinumu ar iebildumiem, norādot, ka sistēmas svarīgākajos elementos ir būtiski trūkumi. Tas attiecas uz Bulgāriju, Čehijas Republiku, Grieķiju, Ungāriju (vides nozare), Īriju, Lietuvu, Poliju, Rumāniju, Slovākiju un Spāniju. Visos gadījumos, izņemot ceļu būves nozari Bulgārijā, trūkumus uzskatīja par mēreniem.

Atzinums par ceļu būves nozari Bulgārija ir ar iebildumiem, nosakot, ka svarīgāko sistēmas elementu būtisko trūkumu ietekme ir nozīmīga. Atbilstīgi ģenerāldirektorāta 2008. gada darbības pārskatā attiecībā uz ceļu būves nozari Bulgārijā tika izvirzīti nosacījumi. Minētā iemesla dēļ no 2008. gada jūlija līdz 2009. gada maijam Komisija apturēja maksājumus Bulgārijas ceļu būves nozarei.

Sīkāka informācija par revīzijām un finanšu korekcijām katrai dalībvalstij ir iekļauta šā ziņojuma pielikumā.

4. DALĪBVALSTU PAZIŅOTIE PĀRKĀPUMI

Dalībvalstis 2008. gadā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1831/94 iesniedza Komisijai 140 paziņojumus par pārkāpumiem, kas kopā attiecas uz līdzfinansētajiem projektiem par EUR 56 328 911. No minētās summas ir atgūti EUR 19 768 042, un atlikušie līdzekļi vēl ir jāatgūst. Visvairāk pārkāpumu paziņoja Spānija, Portugāle,

Ungārija un Grieķija (attiecīgi 64, 22, 13 un 12). Spānija paziņoja par vairāk nekā 46 % no kopējā lietu skaita (44 % attiecīgās summas). Tomēr ir jāatzīmē, ka Īrija ar trim paziņojumiem par 1994.–1999. gadu ir otrajā vietā attiecīgās summas ziņā, kam seko Lietuva.

Paziņojumu skaits ir palielinājies, tomēr salīdzinājumā ar pagājušo gadu ir būtiski samazinājušās attiecīgās summas. Galvenie pārkāpumu veidi — neattaisnotās izmaksas un publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpumi. Minētas kategorijas ietver gandrīz 75 % no visām paziņotajām lietām. Tomēr Lietuvas iestādes paziņoja par divām „iespējamās krāpniecības” lietām. Attiecīgā summa par abiem gadījumiem vēl ir jāaprēķina.

6. tabulā ir norādīts pārkāpumu skaits un saistītās summas, par kurām 2008. gadā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1831/94 ir paziņojušas dalībvalstis.

6. tabula. Pārkāpumi, par kuriem 2008. gadā ir paziņojušas dalībvalstis (EUR)

Dalībvalsts	Pārkāpumu skaits	Summas	Atgūstamās summas
Grieķija	12	4 937 771	326 398
Spānija	64	24 827 955	14 442 900
Īrija	3	9 498 140	0
Portugāle	22	5 655 879	2 602 188
ES-4	101	44 919 745	17 371 486
Kipra	0	0	0
Čehijas Republika	2	88 210	0
Igaunija	2	129 614	0
Ungārija	13	1 400 938	1 033 292
Latvija	5	86 279	86 279
Lietuva	8	8 280 568	47 056
Malta	0	0	0
Polija	7	214 754	65 550
Slovēnija	0	0	0
Slovākija	2	1 208 803	1 164 379
ES-10	39	11 409 166	2 396 556
KOPĀ	140	56 328 911	19 768 042

5. NOVĒRTĒŠANA

Komisija un dalībvalstis pārbauda un novērtē visus līdzfinansētos projektus. Projektus, ko finansē no fonda, pieņem Komisija, vienojoties ar saņēmēju dalībvalsti.

Katrā pieprasījumā par atbalstu ir jāiekļauj projekta izmaksu un ieguvumu analīze (IIA). IIA jāpierāda, ka sociālekonomiskie ieguvumi vidējā termiņā ir proporcionāli ieguldītajiem finanšu resursiem. Komisija izskata šo novērtējumu, pamatojoties uz principiem, kas noteikti rokasgrāmatā par izmaksu un ieguvumu analīzi. Rokasgrāmatu, kuru pirmo reizi publicēja 2003. gadā, atjaunināja 2008. gadā, lai ņemtu vērā Kopienas politikas attīstības tendences, finanšu instrumentus un jauno tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru 2007.–2013. gada plānošanas periodā finansēs lielos projektus.

Komisija 2008. gadā turpināja sniegt atbalstu dalībvalstīm resursu palielināšanas pasākumos, kas paredzēti, lai uzlabotu projektu *ex-ante* finansiālās un ekonomiskās analīzes konsekvenci. Rezultātā rokasgrāmata tika plaši izplatīta gan starp dalībvalsti, gan kandidātvalstu ierēdņiem un finanšu iestāžu darbiniekiem un konsultantiem, kas ir iesaistīti lielo projektu sagatavošanā un novērtēšanā. Tāpēc rokasgrāmata tika publicēta iespiestā veidā, un tā sniedz metodiskos norādījumus projektu vadītājiem dalībvalstīs un kandidātvalstīs un vienlaikus ir atsaucis dokuments Komisijas ierēdņiem, kas ir iesaistīti lielo projektu pārbaudē.

Vēl jo vairāk Komisija veic to projektu–paraugu *ex-post* novērtējumu, kam piešķirts Kohēzijas fonda līdzfinansējums. Pēdējo novērtējumu publicēja 2005. gadā, kurā analizēja 2001.–2002. gadā īstenoto projektu paraugus. Nākamo *ex-post* novērtējumu sāks 2009. gada pēdējā ceturksnī, un tajā analizēs gan Kohēzijas fonda, gan ISPA 2000.–2006. gadā īstenoto projektu izlasi.

6. INFORMĀCIJA UN PUBLICITĀTE

Kā norādīts 2007. gada ziņojumā, sākot ar 2007. gada 1. janvāri, jautājumus, kas saistīti ar Kohēzijas fondu, risinās Fondu koordinācijas komiteja ((COCOF) saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1083/2006).

Papildus jautājumiem, kas atbilst kopējām ERAF un Kohēzijas fonda interesēm, Fondu koordinācijas komitejas sanāksmēs apsprieda dažus jautājumus, kas konkrēti attiecas uz Kohēzijas fondu: februārī — pārstrādātā „Rokasgrāmata par izmaiņām Kohēzijas fonda projektos (2000.–2006. gads)” un aprīlī — „Kohēzijas fonda un bijušo ISPA projektu (2000.–2006. gads) slēgšanas pamatnostādnes”, kuras 4. aprīlī pieņēma Komisija (Nr. (SEC(2008)415).

Attiecībā uz Komisijas pasākumiem par informāciju un publicitāti 2008. gadā koncentrējās uz 2007.–2013. gada publicitātes prasību īstenošanu. Vien no svarīgākajiem uzdevumiem bija komunikācijas plāna saderības pārbaude, kas ir paredzēta Komisijas Regulā (EK) Nr. 1828/2006. Komunikācijas speciālisti, kas ir atbildīgi par ERAF un Kohēzijas fonda informācijas un publicitātes noteikumu īstenošanu („INFORM”) tikās jūnijā un novembrī. Reģionu politikas ģenerāldirektorāts publicēja „ES kohēzijas politikas komunikācijas plāna pārskatu (2007.–2013. gads) — valstu un reģionālo pārvaldes iestāžu darbība komunikācijas jomā”. Pārskats, INFORM sanāksmju materiāli un dažāda informācija un publicitātes

instrumenti, kas ir sagatavoti gan Kohēzijas fondam, gan ERAF, ir pieejami attiecīgajā tīmekļa vietnē³.

³

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/index_en.cfm?nmenu=1